

Gaspagina wijst de weg op het web

Bert Huizing b.huizing@ub.rug.nl
 Hetty Oostergetel h.j.oostergetel@ub.rug.nl

Internet biedt immense hoeveelheden ongestructureerde informatie. Hier is een taak weggelegd voor de informatiespecialist door structuur aan te brengen en de weg te wijzen. Het Energy Knowledge Center van Gasunie Research bouwt in samenwerking met de Universiteitsbibliotheek Groningen een startpagina op het gebied van energie- en gastechnologie.

Internet is niet meer weg te denken uit onze huidige samenleving. Een onderdeel hiervan is het World Wide Web ('web' of 'WWW') dat gebruikt wordt om informatie aan te bieden. Dit web heeft sinds 1994 een stormachtige groei doorgemaakt waarbij in 2002 de twee miljard webpagina's of websites ⁽¹⁾ werden overschreden. Verder is het web ongestructureerd. Dit is logisch omdat er weinig beperkingen zijn om informatie te publiceren op het web, waarbij de aanbieder kwantiteit, kwaliteit en vorm bepaalt. Ook is het web dynamisch. Websites komen en gaan, informatie wordt toegevoegd en verdwijnt weer. Het kan dus een probleem zijn om op het web relevante informatie te vinden, waarbij de kwaliteit een onzekere factor is.

In de loop der jaren zijn al diverse instrumenten ontwikkeld om te helpen bij het navigeren op het web. Zo bestaan er indexen die

een bepaald informatiegebied of onderwerp trachten te rubriceren. Een voorbeeld zijn de startpagina's ⁽²⁾. Compleetheid en kwaliteit van opgenomen webpagina's kunnen hierbij echter onduidelijkheid opleveren. Een tweede instrument vormen zoekrobots als Google of Ask Jeeves. Deze bieden echter ook geen pasklare oplossing omdat zoekers meestal worden overspoeld met zeer omvangrijke resultaten zonder veel structuur en waarbij kwaliteit van de resultaten afgewacht moet worden.

Kennisportal

Gasunie Research in Groningen heeft als onderzoek- en kennisinstituut voor energie en aardgas ook te maken met deze webproblematiek. Energie- en gasgerelateerde informatie is immers volop via het web beschikbaar. Medewerkers van Gasunie Research willen echter graag antwoord op de vraag waar zij relevante en kwalitatief goede informatie op het web kunnen vinden. Van belang hierbij is dat steeds meer informatie alleen via het web wordt gepubliceerd en niet meer in druk op papier zal verschijnen.

Vandaar dat het Energy Knowledge Center, bibliotheek, in-

formatie- en kenniscentrum van Gasunie Research, in samenwerking met de Universiteitsbibliotheek Groningen (UB) in april 2003 is begonnen met het bouwen van een startpagina voor energie- en gastechnologie. Deze Gaspagina maakt onderdeel uit van het Kenniscentrum Gasunie Research. Dit kenniscentrum is de kennisportal van Gasunie Research in het intranet (MethaNet) van de Gasunie.

Het doel van de Gaspagina is dat medewerkers snel en gestructureerd kwalitatief goede sites vinden over onderwerpen binnen hun vakgebieden. Sites kunnen een directe informatiebron zijn, maar ook dienen als vertrekpunt voor verdere oriëntatie. De Gaspagina draagt daarmee bij aan de informatievoorziening en kennisopbouw van Gasunie Research, en is daarmee ook onderdeel van het kennismanagementprogramma van het bedrijf.

Het bouwen van de Gaspagina startte met het ontwerpen van een structuur. Dit is van belang omdat het web van zichzelf immers geen structuur heeft. Deze Gaspaginastructuur bestaat uit een classificatie met 13 hoofdrubricken die weer bestaan uit circa 190 subrubricken of onderwerpen. De Gas-

pagina bevat drie niveaus. Het eerste niveau zijn de hoofdrubrieken, het tweede niveau de onderwerpen, en op het derde niveau bevinden zich de websites.

De structuur van de eerste twee niveaus is ingebouwd in het Methanet en vormt het skelet van de Gaspagina. Met behulp van deze structuur kan door de Gaspagina heen gebladerd worden. Het derde niveau bestaat uit de eigenlijke websites. Per site zijn de *Uniform Resource Locator* (URL of internetadres), een samenvatting en trefwoorden opgenomen. De URL biedt de mogelijkheid door te klikken naar de eigenlijke website. De samenvatting dient om een beslissing hiertoe te ondersteunen.

Trefwoorden zijn verder toegevoegd om dieper en meer gecontroleerd te kunnen ontsluiten. Hiervoor is een bestaande trefwoordenlijst gebruikt die alle processen en vakgebieden van Gasunie Research afdekt. In de Gaspagina kan met deze lijst en een eenvoudig zoekstelsel dus zeer gericht worden gezocht op onderwerp.

Inhoudelijke relevantie

Na het inrichten van de infrastructuur is begonnen met het vullen van de Gaspagina met websites. Voor het verkrijgen van URL's is een beroep gedaan op de medewerkers van Gasunie Research.

Hen is gevraagd hun 'Favorieten' aan te leveren. Deze actie was succesvol en leidde tot veel bruikbaar materiaal. Ook hebben de informatiespecialisten van EKC en UB een grote rol gespeeld in het leveren van websites.

Inmiddels begint vanuit andere delen van Gasunie ook een stroom op gang te komen. Het gaat hierbij om aanzienlijke hoeveelheden sites die verwerkt worden. Medio 2004 waren ruim 1200 websites beoordeeld waarvan 800 opgenomen in de Gaspagina. Met de Gaspagina wordt echter niet naar compleetheid gestreefd, het gaat om het opnemen van kwalitatief goede sites, waarbij een aantal van ongeveer tien per rubriek wordt voorzien.

Alle websites zijn voor invoer in de Gaspagina beoordeeld. De artikelen van Peereboom ⁽³⁾ en van Marsman, Boersma en Jorna ⁽⁴⁾ dienden hierbij als hulp voor het bepalen van criteria. Voor de Gaspagina weegt inhoudelijke relevantie het zwaarst, waarbij vooral wordt gekeken naar diepgang en actualiteit van de informatie. Aspecten als presentatie en navigatie zijn ook van belang.

Kwaliteit van de inhoud van de Gaspagina is belangrijk, maar het web is wel dynamisch en verandert continue. Dit heeft gevolgen voor de Gaspagina omdat web-

sites zullen verdwijnen, veranderen van adres (URL), of niet meer worden onderhouden. Om dit te ondervangen moet dus regelmatig een kwaliteitsslag uitgevoerd worden waarbij reeds opgenomen sites opnieuw beoordeeld worden. Een hulp hierbij vormt een robot (computerprogramma) die de 'dode links' uit de Gaspagina zal halen. Verder is het bevorderen van een stroom van nieuwe websites ook van belang. De hulp van medewerkers is hierbij cruciaal omdat zij immers hun vakgebieden het beste overzien en op de hoogte kunnen zijn van nieuwe webontwikkelingen. Vandaar dat in de Gaspagina een link aanwezig is om nieuwe zaken te kunnen melden aan de redactie.

Kwaliteitsdenken is ook van toepassing op andere onderdelen van de Gaspagina. Het invoeren van de gegevens gebeurt zeer consistent om de uitstraling van kwaliteit te bevorderen. Dit is ook van belang omdat de Gaspagina op termijn beschikbaar wordt gesteld aan derden. De website van Gasunie Research ⁽⁵⁾ zal hierbij een rol kunnen spelen. Verder zijn ook infrastructuur en presentatie van de Gaspagina van belang. In samenwerking met de intranetontwikkelaars van Gasunie wordt hier veel aandacht aan besteed. Medewerkers van Gasunie Research willen immers probleemloos en met plezier navigeren in de Gaspagina.

Gasunie Research heeft de eerste stappen gezet om het weerbarstige web onder de knie te krijgen. De Gaspagina is hierbij het instrument waarvoor een goede toekomst is weggelegd. Internet en het web worden immers steeds belangrijker als middel om informatie aan te bieden en te delen. Het web blijft doorgroeien en de Gaspagina wijst de weg in de virtuele informatiewereld van energie en gas.

Referenties

1. Inktomi reaches 2 billion Web pages:
www.pandia.com/sw-2002/28-inktomi.html
2. www.startpagina.nl
3. Peereboom, Marianne (2000) *Speuren naar kwaliteit met Internet Detective*. In: *Informatie Professional*, jaargang 4, nummer 9 (September) p. 27 – 29
4. Marsman, H.; Boersma S.K.TH.; Jorna, R.J.J.M. (2003) *Een model voor de kwaliteit van websites*. In: *Bedrijfskunde*, jaargang 75, nr. 2 (Februari) p. 71 – 77
5. www.gasunieresearch.nl

